

6. МОДЕЛЬ БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОЇ ЗАДАЧІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

асп. С.В. Грибков

Науковий керівник — доц. Л.Г. Загорюська

В роботі представлена модель та алгоритм вирішення багатокритеріальної задачі прийняття рішень (ЗПР), яку розглянуто як задачу одночасної оптимізації декількох цільових функцій на заданій множині допустимих планів:

$$y_k = f_k(x) \rightarrow opt, \quad k = \overline{1, p}, \quad x \in X$$

де p — кількість цільових функцій, що підлягають оптимізації; f_k — окрема k — функція з критеріального набору $k = \overline{1, p}$; X — множина допустимих планів; x — окремий елемент цієї множини.

Для вирішення багатокритеріальної ЗПР пропонується паралельно розглядати таку допоміжну однокритеріальну задачу:

$$u = \sum_{k=1}^p a_k f_k(x) \rightarrow \max, \quad f_k(x) \begin{cases} \geq \\ \leq \end{cases} \xi_k, \quad k = \overline{1, p}, \quad x \in X$$

де u — узагальнена функція цінності;

$$a_k = \frac{y_1^k - y_1^0}{y_k^* - y_1^0} \cdot \frac{1}{y_k^* - y_k^0} \quad \text{— ваговий коефіцієнт;}$$

y_k^0, y_k^* — межі варіювання цільової k -ї функції, (* — позначено найкраще, а 0 — найгірше значення k -ї функції на множині ефективних планів);

$\xi_k \in [y_k^0; y_k^*]$ — набір допустимих рівнів критеріальних показників.

Ров'язком багатокритеріальної ЗПР є такий план X^* , який відповідає реальним допустимим рівням усіх критеріальних показників.

Розглянутий алгоритм використано для вирішення багатокритеріальних ЗПР: вибір транспортного маршруту (критерії — час, вартість) та планування діяльності підприємства (критерії — прибуток та частка сегменту ринку, охопленого послугами або продукцією підприємства). Дані задачі будуть включені як компоненти до складу системи підтримки прийняття рішень для ВАТ "Макаронна фабрика".